

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen Spoor

Informatiebijeenkomst
gemeente Halderberge

Arie-Jan Arbouw
Ministerie Infrastructuur en Milieu

18 september 2013

Inhoud presentatie

- Veiligheid, vervoer en ruimtelijke ontwikkeling
- Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen
- Basisnet Spoor
- Gevaarlijke stoffen over spoor door Halderberge
- Situatie 2020 in Zuid-Nederland met en zonder Basisnet
- Aankoop van woningen door Basisnet
- Budget voor zelfredzaamheid en hulpverlening
- Robellijn en VeZa boog
- Basisnetregeling: wensen en bedenkingen

Veiligheid, vervoer en ruimtelijke ontwikkeling

- Zeer kleine kans op ongelukken met het vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland.
- Het is belangrijk dat dit in de toekomst zo blijft.
- Nederland is een klein land. Door ruimtegebrek en groei van het vervoer groeit de spanning tussen veiligheid, vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkeling.
- Steeds meer woonwijken en kantoren worden gebouwd langs trajecten waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Dat vervoer zal bovendien toenemen.

Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

- Overheid en bedrijfsleven hebben een systeem ontwikkeld om de spanning tussen vervoer, ruimtelijke ontwikkeling en veiligheid te beheersen. Dat systeem heet Basisnet. Het heeft betrekking op vervoer van gevaarlijke stoffen over water, weg en spoor.
- De doelen van Basisnet zijn:
  - gevaarlijke stoffen kunnen vervoeren tussen de belangrijkste industriële plaatsen in Nederland en het buitenland, ook in de toekomst;
  - belangrijke ruimtelijke plannen kunnen doorgaan;
  - risico's voor omwonenden langs de routes binnen wettelijke grenzen brengen en houden.
- Het Basisnet is door het Parlement goedgekeurd en zal, als alle procedures tijdig zijn afgerond, in januari 2014 van kracht worden.

Basisnet Spoor

- Basisnet Spoor gaat over het vervoer van gevaarlijke stoffen op het hoofdspoorwegennet. Veel spoorlijnen gaan dwars door stedelijke gebieden.
- Om het vervoer over spoor veiliger te maken zijn de volgende veiligheidsmaatregelen getroffen:
  - Trajecten met veel vervoer van gevaarlijke stoffen hebben extra automatische spoorbeveiliging gekregen. Rood sein = trein stopt; voorkomt botsingen.
  - Op deze trajecten zijn ook 'hot-box-detectors' geplaatst. Waarschuwt voor falen aan wielen en assen; voorkomt ontsporingen.
  - Wagons met brandbare gassen mogen niet worden gekoppeld aan wagons met brandbare vloeistoffen; voorkomt explosies.
  - De Betuweroute is geschikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ligt grotendeels buiten bebouwde gebieden. Daarom heeft deze route de voorkeur boven de Brabantroute.
- Het vervoer over Basisnet Spoor en de samenstelling van de trein wordt gemonitord. Elke drie maanden wordt gerapporteerd.

Risicoruimte over spoor door Halderberge

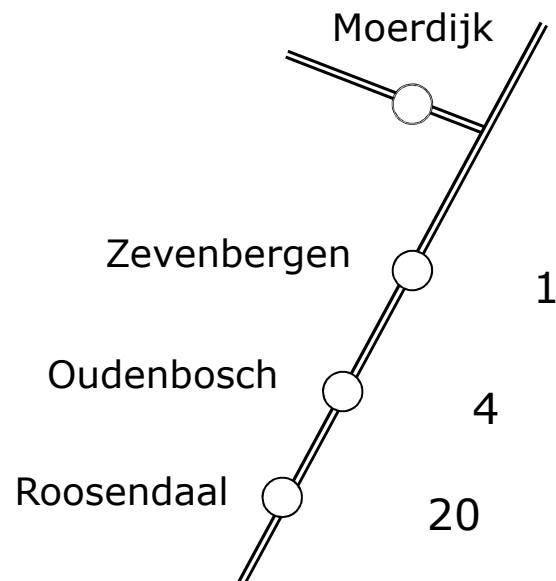
Soort gevaarlijke stof	Aantal wagons per jaar		
	Realisatie 2012	Situatie 2020 zonder Basisnet	Situatie 2020 met Basisnet ¹⁾
Brandbare gassen (zoals LPG)	3.450	8.960	19.020
Giftige gassen (ammoniak)	500	5.310	4.960
Zeer giftige gassen (chloor)	0	0	50
Brandbare vloeistoffen (zoals benzine)	1.110	10.490	20.340
Giftige vloeistoffen	880	2.860	4.260
Zeer giftige vloeistoffen	0	1.140	1.890

- 1) Toename vloeit voort uit bestuurlijke afspraak om de dichtbevolkte gebieden langs de Brabantroute te ontzien door vervoer gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk via de Betuweroute te laten rijden.

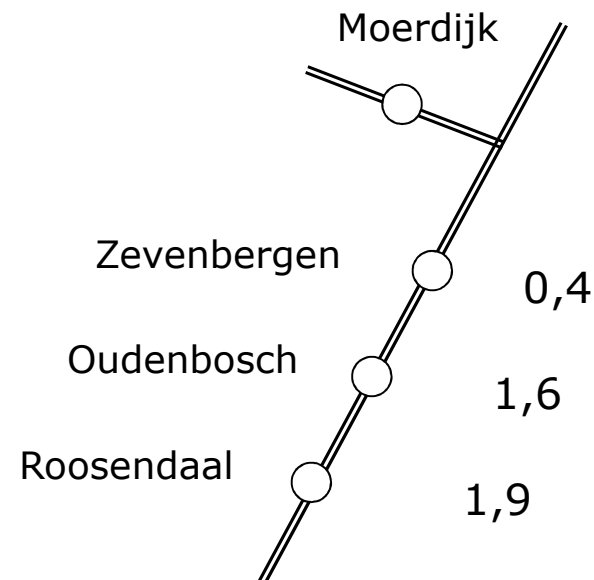

Situatie 2020 traject Roosendaal - Moerdijk

Zonder Basisnet

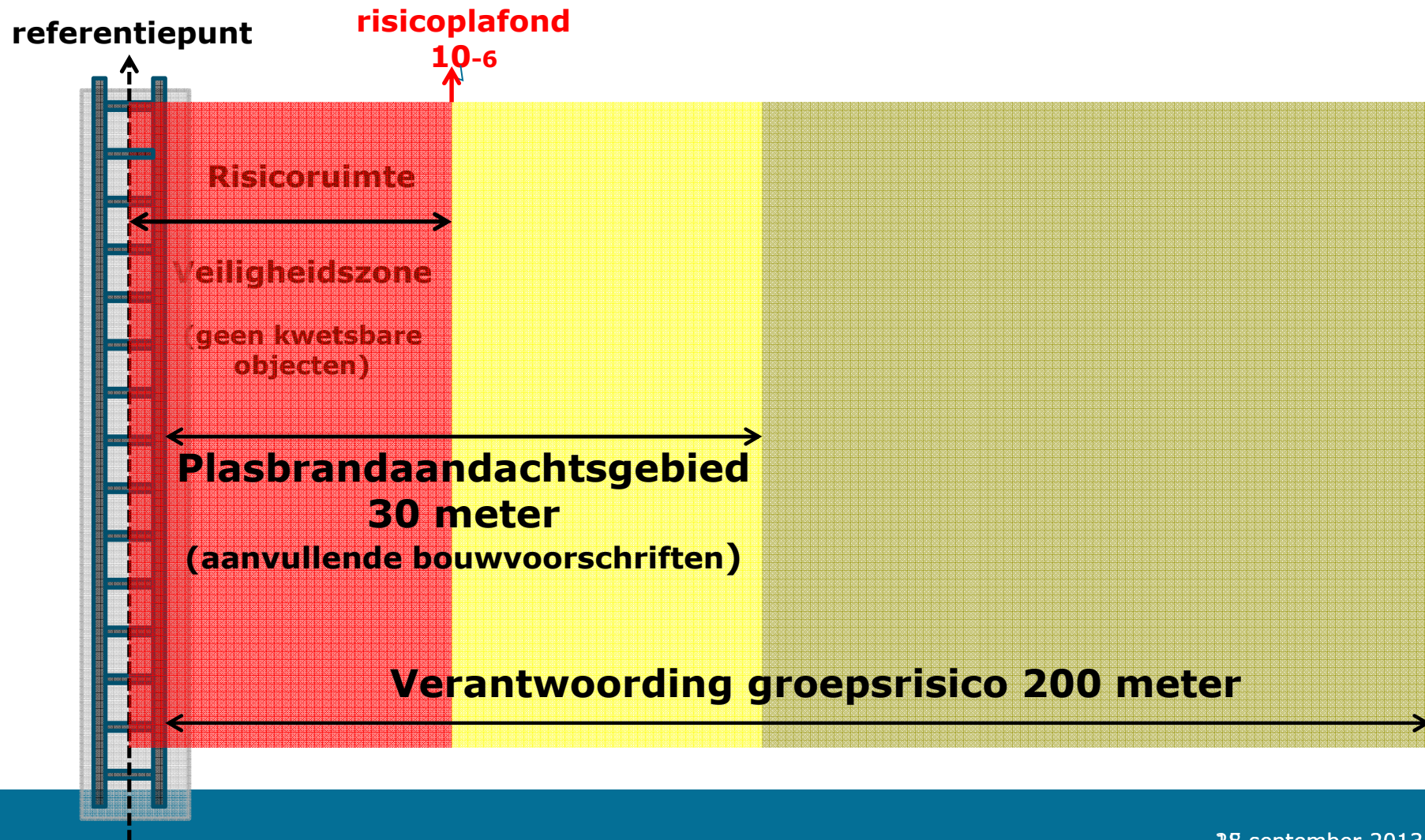
Met Basisnet

- biedt ruimte voor toename vervoer van gevaarlijke stoffen
- kans op ongeval is per saldo kleiner door treffen veiligheidsmaatregelen
- effectgebied is ongewijzigd

Wat betekent het Basisnet: RO-zijde

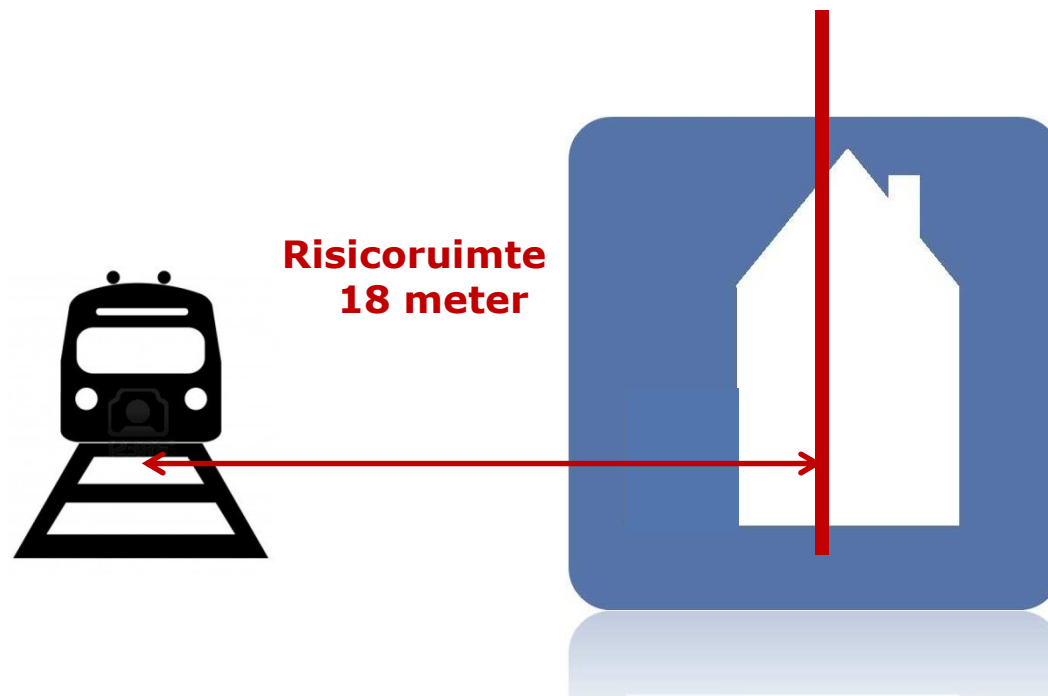

Aankoop van woningen door Basisnet

- Langs het traject Roosendaal – Moerdijk staat met de invoering van Basisnet enkele woningen te dicht op het spoor.
- Eigenaren van deze woningen krijgen binnenkort een brief.
- Op verzoek van de landelijke politiek is gekozen voor een milde sanering.
- Dit betekent dat de eigenaar/bewoner de keuze heeft:
  - om er te blijven wonen;
  - om de woning te verkopen aan het Rijk tegen onteigeningswaarde.
- Uitgangspunt is dat een deel van het oorspronkelijke hoofdverblijf binnen het risicogebied ligt. Latere aanbouw valt hier niet onder.
- Het Rijk zal hierover binnenkort contact opnemen met de eigenaar/bewoner.
- Aanbod geldt alleen voor de huidige eigenaar en geldt voor een periode van vijf jaar.

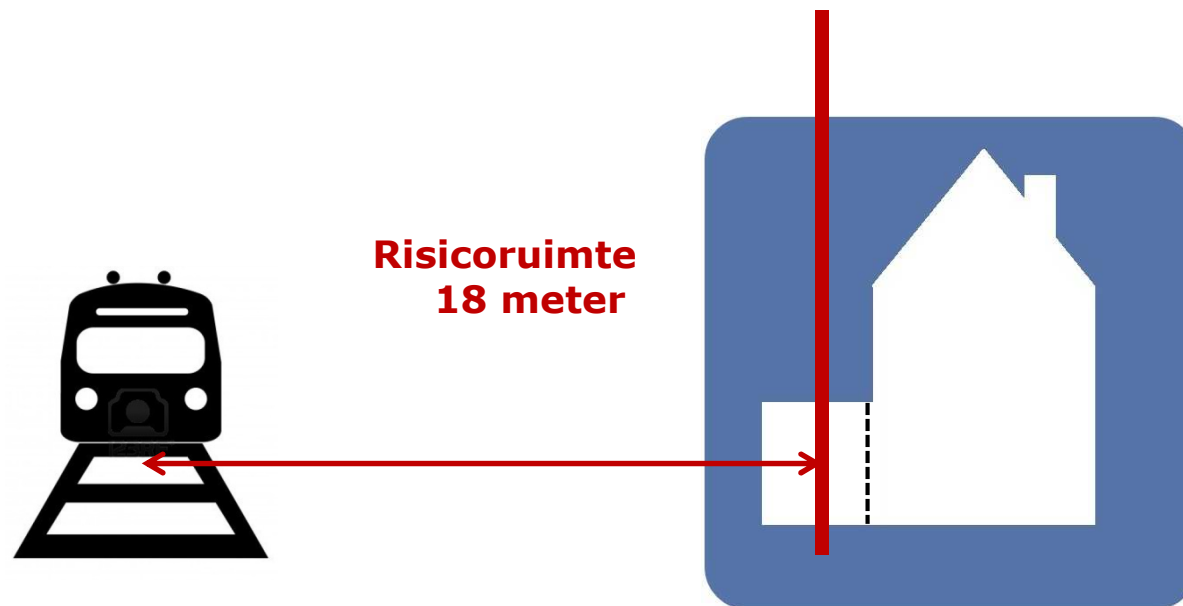
Woningen zonder aanbouw

- Risicoruimte door oorspronkelijk hoofdverblijf
- Woning komt in aanmerking voor aankoop door Rijk

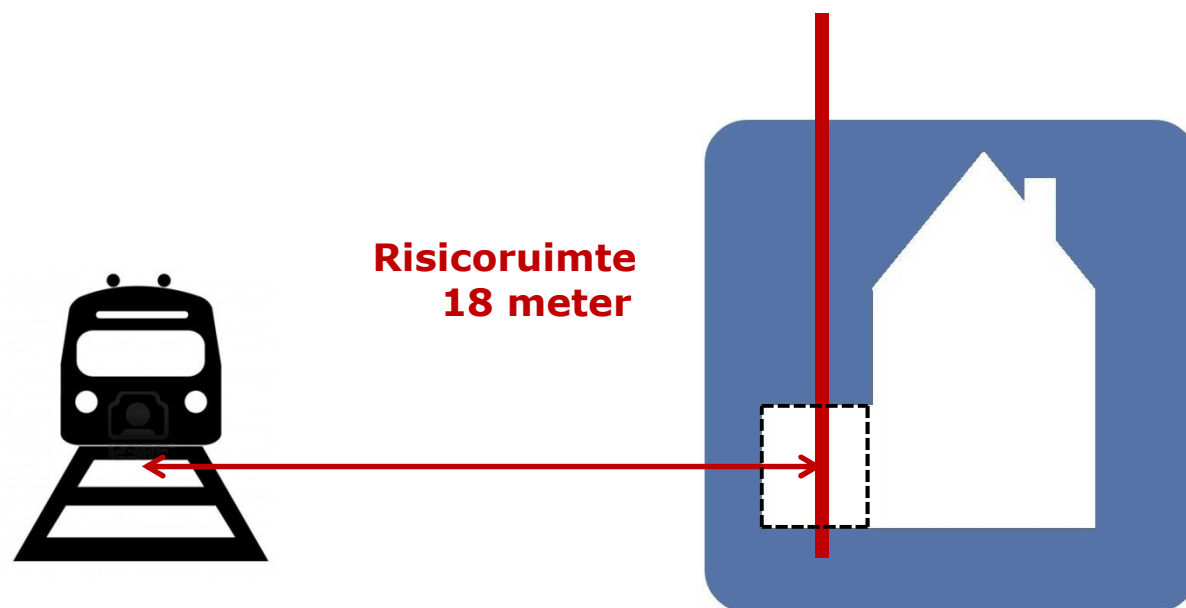
Woningen met bestaande aanbouw

- Risicoruimte alleen door aanbouw
- Woning komt niet in aanmerking voor aankoop door Rijk
- Eventuele compensatie afhankelijk van gebruik en moment aanbouw

Woningen met geplande aanbouw

- Risicoruimte alleen door geplande aanbouw
- Woning komt niet in aanmerking voor aankoop door Rijk
- Compensatie van gemaakte kosten bij afzien van aanbouw

Aankoopregels voor bedrijven

- Risicoruimte loopt door bedrijfsonderdelen waarin personeel en/of klanten aanwezig zijn.
- Alleen bedrijven met meer dan 1.500 m² vloeroppervlak en/of met een gemiddelde bezetting van meer dan 50 personen komen in aanmerking voor aankoop door Rijk.
- Woning boven bedrijf wordt beschouwd als bedrijfswoning/ bewoning maakt daarmee onderdeel uit van bedrijf.
- In Halderberge zijn geen bedrijven die in aanmerking komen voor de aankoopregeling Basisnet.

Budget voor zelfredzaamheid en hulpverlening

- Eén van de maatregelen in Basisnet Spoor is om de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen via de Brabantroute te verminderen. Hierdoor en door groei van het vervoer tussen Antwerpen en Rotterdam, kan het vervoer op het traject Roosendaal – Zwijndrecht sterk toenemen.
- Wilma Mansveld, staatssecretaris ministerie IenM, heeft daarom toegezegd € 5 mln extra beschikbaar te stellen voor de gemeenten Halderberge, Moerdijk en Roosendaal voor zelfredzaamheid en hulpverlening.
- In overleg met de Veiligheidsregio en de drie gemeenten wordt dit uitgewerkt in een pakket van maatregelen.

Basisnetregeling: wensen en bedenkingen

- Het Parlement heeft in juli 2013 de Wet Basisnet goedgekeurd.
- Op dit moment wordt de Regeling Basisnet uitgewerkt.
- Deze regeling bevat de praktische uitvoeringsregels van Basisnet.
- Medio oktober 2013 wordt de Regeling Basisnet gepubliceerd in de Staatscourant.
- Vervolgens heeft iedereen in Nederland de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten, gedurende vier weken.
- U kunt van deze gelegenheid gebruik maken om uw mening te uiten.

Robellijn en VeZa boog (optioneel)

- Regio dringt aan op studies door het Rijk in 2014 voor:
  - een aparte goederenlijn tussen Rotterdam en België (Robellijn);
  - een boog die Zeeland met Antwerpen verbindt (VeZa-boog).
- Recente studies van het Rijk hebben geconcludeerd dat beide verzoeken tot 2020 niet aan de orde zijn.
- Bestuurlijke toezegging: In 2018 start externe veiligheidsonderzoek voor mogelijke toekomstige studie naar de Robellijn.